

ИСКАНЕ

**от тричленен състав на Върховния административен съд, шесто
отделение
по адм. дело № 9188/2014 г.**

Уважаеми Госпожи и Господа Конституционни съдии,

Административно дело № 9188/2014 г. на Върховния административен съд, шесто отделение, е образувано по жалба на Радостин Димитров Радков, административен ръководител (председател) на Административен съд - София град срещу решението по т. 82 на протокол № 22 от заседанието на Висшия съдебен съвет, проведено на 29.05.2014 г., с което Висшият съдебен съвет е определил минималната натовареност на председателите на съдилищата и техните заместници при разпределяне на делата за разглеждане.

Характерът на акта, оспорен от председателя на Административен съд - София град, налага да се даде отговор на въпроса какъв орган по своята същност е Висшият съдебен съвет.

Конституционният съд на Република България все още не е дал еднозначен отговор на този въпрос. Така например, в мотивите на решение № 8 от 15.09.1994 г. по конст. д. № 9/1994 г. Конституционният съд е приел, че *"от неговите (на ВСС) правомощия става ясно, че не е правосъден, а висш административен орган, който осъществява ръководство на структурите на съдебната власт"*, а в мотивите към решение № 10 от 15.11.2011 г. по конст. д. № 6/2011 г. Конституционният съд приема друго: *"Висшият съдебен съвет пряко обслужва функционирането на съдебната система, а не я ръководи, каквато е например ролята на Министерския съвет в изпълнителната власт"*, след което Конституционният съд продължава: *"Той по Конституция няма управленски или ръководни правомощия по отношение съдиите, прокурорите и следователите, които са независими при изпълнение на функциите си от останалите две власти и от Висшия съдебен съвет, като контролът върху актовете им се осъществява от по-горната инстанция"*.

В първото от цитираните решения Конституционният съд подчертава, че *"правното положение, ролята и мястото на ВСС в системата на съдебната власт са установени в Конституцията"*.

Конституцията на Република България не дава легално определение на Висшия съдебен съвет като орган на публичната власт, но в чл. 130, ал. 6 изброява неговите функции така:

1. назначава, повишава, премества и освобождава от длъжност съдиите, прокурорите и следователите;

2. налага дисциплинарните наказания понижаване и освобождаване от длъжност на съдиите, прокурорите и следователите;

3. организира квалификацията на съдиите, прокурорите и следователите;

4. приема проекта на бюджет на съдебната власт;

5. определя обхвата и структурата на годишните доклади по чл. 84, т. 16 (на Върховния касационен съд, на Върховния административен съд и на главния прокурор, внесени от ВСС, за прилагането на закона и за дейността на съдилищата, прокуратурата и разследващите органи).

Изброяването е окончателно и не включва организация на работата на съдебната власт и управление на дейността ѝ.

А според чл. 16, ал. 1, изречение второ от Закона за съдебната власт (ЗСВ) Висшият съдебен съвет определя състава и организацията на работа на съдебната власт и осъществява управление на дейността ѝ, без да засяга независимостта на нейните органи. Това разрешение като че ли е възприето от Конституционния съд, който в решение № 9 от 03.07.2014 г. по конст. д. № 3/2014 г., приема, че *"по своя конституционен замисъл Висшият съдебен съвет е висш административен и кадрови орган, който организира работата и определя състава на съдебната власт (и) осъществява общо управление на дейността ѝ, без да засяга независимостта на съдебните, прокурорските и следствените органи"*. Решението е подписано с особено мнение от съдиите Стефка Стоева и Георги Ангелов, според които:

"Решението не дава отговор на два основни въпроса. Първият от тях е за същността на ВСС, за който противоречиво се твърди, че е "висш административен и кадрови орган" и същевременно, че "организира работата на съдебната власт" и "осъществява общо управление на дейността ѝ". Висшият съдебен съвет по Конституция е орган на съдебната власт, създаден да назначава и освобождава съдиите, прокурорите и следователите и да приема проекта на бюджет на съдебната власт и това са две от съществените гаранции за независимостта на съдебната власт. Висшият съдебен съвет не управлява и не ръководи съдебната власт, състояща се от отделни органи, които се управляват и ръководят по посочените в Конституцията и Закона за съдебната власт начини." (т. 4 от особеното мнение).

В теорията на публичната администрация едни автори приемат, че управлението на всяка организирана система се състои в упражняване на ръководни функции, които се извършват в определена логическа последователност и се състоят в планиране, организиране, ръководство и контрол на цялостната дейност на системата, а според други автори функциите по управление на всяка система в публичния сектор се състоят в стратегическо планиране, финансово управление и бюджетиране, насочени към изпълнението на приетата стратегия, управление на човешките ресурси и оценка на въздействието. Общото разбиране обаче несъмнено е, че управлението включва функции по ръководство и контрол на дейността.

Съдебната власт защитава правата и законните интереси на гражданите, юридическите лица и държавата (чл. 117, ал. 1 Конст.), чрез правораздаване, осъществявано от съдилищата по чл. 119 и чрез упражнявания от прокуратурата надзор за законност (чл. 127 Конст.). Следователно дейността на съдебната власт се изразява в нейните две основни функции - правораздаване и надзор за законност. При осъществяването на тези функции на съдебната

власт съдиите, съдебните заседатели, прокурорите и следователите се подчиняват само на закона (чл. 117, ал. 2, изр. 2-ро Конст.), чиито правни норми могат да бъдат материалноправни, процесуални или устройствени. А това означава, че всички въпроси по устройството, организацията на работата и управлението на дейността на съдебната власт и на нейните органи могат да бъдат решавани единствено от законодателната власт чрез приеманите от нея процесуални и устройствени закони за съдебната власт. Поради това в чл. 130, ал. 6 от Конституцията на Република България не са включени правомощия на Висшия съдебен съвет да организира и управлява правораздаването и надзора за законност, като дейност на съдебната власт.

По изложените съображения настоящият тричленен състав на Върховния административен съд, шесто отделение, счита, че чл. 16, ал. 1, изречение второ от Закона за съдебната власт, в частта, с която възлага на Висшия съдебен съвет управлението на дейността на съдебната власт, противоречи на чл. 117, ал. 2, изречение първо и на чл. 130, ал. 6 от Конституцията, независимо от въведеното в него условие "без да засяга независимостта на нейните органи".

Поради това и на основание чл. 150, ал. 2 от Конституцията на Република България правим следното

ИСКАНЕ:

Да обявите за противоконституционен чл. 16, ал. 1, изречение второ от Закона за съдебната власт, в частта "осъществява управление на дейността ѝ"!

На основание чл. 18, ал. 2, т. 3 от Правилника за организацията на дейността на Конституционния съд

ПРЕДЛАГАМЕ:

Да определите като заинтересувани следните институции и лица (НПО):

1. Висш съдебен съвет

Адрес: София 1000, ул. „Екзарх Йосиф“ № 12;

2. Върховен административен съд

Адрес: София 1301, бул. "Александър Стамболийски" № 18;

3. Върховен касационен съд

Адрес: София 1000, бул. „Витоша“ № 2;

4. Прокуратура на Република България

Адрес: София 1061, бул. „Витоша“ № 2;

5. Асоциация на българските административни съдии

Адрес: София, бул. "Александър Стамболийски" № 89, вх. В, офис на фирма "Спирал";

6. Съюз на съдиите в България

Адрес по съдебна регистрация: София 1040, бул. Драган Цанков, № 6;

Адрес на централния офис: София 1000, ул. Пиротска No 7, ет. 5;

7. Българска съдийска асоциация

Адрес по съдебна регистрация: София 1303, ул. „Пиротска № 37Б, ет. 2

8. Асоциация на прокурорите в България

Адрес: гр. София, ул. Алабин № 34, ет.1

9. Камара на следователите в България

Адрес по съдебна регистрация: София 1797, ул. „Д-р Г.М. Димитров” № 42;

10. Български институт за правни инициативи

Адрес: София 1000, ул. Г.С.Раковски 132а, ет. 3;

11. Фондация Български адвокати за правата на човека

Адрес: София 1000, ул. "Ген. Й.Гурко" № 49 А, ет.3, ап.7;

С оглед на правилото по чл. 21, ал. 1, изречение първо от Правилника за организацията на дейността на Конституционния съд предоставяма на Вас да решите дали следва да бъдат определени като заинтересувани институциите и лицата, определени от Вас като такива по конст. д. № 6/2011 г. и по конст. д. № 3/2014 г.

**Тричленен състав
На ~~Върховния~~ административен съд:**

(
.....
(съдия Александър Еленков)

.....
(съдия ~~Георги~~ Георгиев)

.....
(съдия Николай ~~Гунчев~~)